

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: Sociální integrace pracujících Čechů a Slováků na Taiwanu

Autor práce: Bc. Martina Kovářová

1. Obsah práce

Cíle, výzkumné otázky, hypotézy (*přiměřenost cílů, geografický charakter a relevance cílů, teoretické podložení hypotéz aj.*)

Práci považuji po stránce vytyčených cílů a stanovených výzkumných otázek za zcela adekvátní úrovni magisterské práce. Je zde logická provázanost cílů a otázek, přičemž autorka využívá kvalitativních metod, a proto nepracuje primárně s hypotézami. Geografický charakter je evidentní, a to jak ve vztahu k migračnímu a adaptačnímu rámci práce, tak i k aktuálnosti zvoleného terénu v širším společenském i geopolitickém kontextu. Teoretické ukotvení práce vnímám jako jednu z nejsilnějších stránek práce.

Práce s literaturou (*teoretické ukotvení práce, diskuse a kritické zhodnocení literatury aj.*)

Autorka pracuje s dostatečným rozsahem odborné i podpůrné informační literatury a dobře s ní pracuje jak věcně (správně identifikuje styčné body či konflikty mezi zdroji), tak i formálně (citování v textu). Po formální stránce mám jen dvě výhrady, kdy autorka cituje autory tu za, tu před tečkou na konci věty a v jednom konkrétním případě jsem objevil neuvedení zdroje u přímé citace (s. 38, 4.1.1.).

Práce má z pohledu kvalitativního tři části. V teoretické autorka vymezuje teorii a metodu velmi zdařile a zde nemám žádných zásadních připomínek. Autorka věcně argumentuje za použití literatury, volí si jednu metodu hodnocení adaptace migrantů a tu dostatečně reflexivně uchopuje. V druhé části autorka představuje terén – Taiwan. Tato část je však již na první pohled zcela v odlišné, bohužel horší kvalitě, je evidentní velmi povrchní znalost taiwanských dějin, migrace, politiky, apod. v širším kontextu. Autorka se proto často uchyluje k vágním tvrzením, která nemají věcný podklad (např.: „Ačkoliv si Taiwan buduje ve světě stále významnější pozici...“, s. 38 – není vysvětleno a ni podloženo, o jaké pozici autorka mluví, zda geopolitické, ekonomické, apod.). Ještě zásadnější jsou ale věcné chyby, kterých se autorka dopouští dále v textu. Jako příklad uvádím:

s. 41: „Druhou masivní vlnu migrace ze sousední Číny uvádí Lin (2012) v reakci na občanskou válku v Číně v roce 1940. Tato vlna sčítala okolo 2 milionu lidí a po pádu komunistické Kuomintangské strany (dále jen KMT) došlo ke značnému omezení mezi Čínou a Taiwanem na poli ekonomickém i kulturním.“ Tato citace je zcela špatně, a to ve všem, co říká. V roce 1940 byl Taiwan stále japonskou kolonií, v tomto roce v Číně nebyla občanská válka, v tomto roce nikdo z Číny na Taiwan neutekl a KMT není komunistickou stranou. Autorka zřejmě nepochopila původní zdroj a v historickém vývoji Taiwanu se příliš neorientuje. Tato chyba se opakuje: s. 43: „...umocněn nástupem komunistické strany KMT v čele s Kuomintangem“. Autorka si zřejmě Kuomintang představuje jako osobu a stranu jako komunistickou, ale ani jedno není pravda.

Třetí část práce, samotný výzkum a jeho analýza, je opět velmi kvalitní. Je patrné, že autorka vychází

z vlastních zkušeností a že se nejedná o popis dat „z druhé ruky“. Autorka nejen vhodně interpretuje výsledky rozhovorů, ale také je správně interpretuje v kontextu aktuálního společenského i politického vývoje na Taiwanu.

Z výše uvedeného je patrné, že autorka se velmi dobře orientuje v teorii, má dobré předpoklady pro vědeckou práci, je schopna pracovat v terénu a vhodně aplikovat metody a teorie na něj, avšak zatím má mezery ve schopnosti ukotvit obojí do širšího historicko-společensko-politického rámce. Tento fakt práci výrazně ubírá na věrohodnosti celé práce.

Metodika práce (vhodnost aplikovaných metod, kvalita a vhodnost použitých dat aj.)

Metodika práce je zcela v pořádku, autorka má velmi strukturovaný postup, argumentuje své volby a dobře si je obhazuje a samotné metody konstrukce otázek, sběru dat v terénu i následné analýzy považují za zcela relevantní.

Kvalitu primárních dat získaných v terénu trochu kazí volba, relevance a interpretace dat podpůrných – občas by autorka mohla sáhnout po věrohodnějších zdrojích (CIA), zvolit jiná data, resp. je jinak prezentovat. Např. Graf 1 je poněkud fádňí pro ilustraci vývoje, stejně tak jako tabulka č. 3, která samotná a ani její komentář nijak nevysvětlují, proč je na Taiwanu genderově nepoměrná migrace ve prospěch žen. Zajímavá data, avšak ne ideálně prezentovaná a zcela nevysvětlená.

Analytická část práce (správnost a interpretace výsledků, detailnost, struktura a provázanost analýzy)

Oceňuji formu vzorku ale i reflexivitu autorky. Autorka si je vědoma silných, ale i slabých stránek zvolené metody a použité teorie. Současně ale autorka postupuje velmi strukturovaně a poctivě. Data získaná v terénu jsou relevantní, autorka s nimi dobře pracuje a kvalitativní interpretativní formu práce s daty zvládá velmi dobře.

Závěry práce (odpovědi na výzkumné otázky, zasazení závěrů do širšího kontextu výzkumu aj.)

Práci oceňuji za její originalitu. Je pravdou, že Taiwan je poněkud na okraji zájmu české odborné i laické veřejnosti, a to mnohdy neprávem. Čeští a slovenští migranti na Taiwanu nepředstavují zrovna nejzásadnější téma (opravdu jich mnoho není), ale současně obě země sdílejí mnoho společných témat a vzájemně se silně ovlivňují, primárně v dobrém. Volba tématu je správná a předmětná a je o to příjemnější vědět, že autorka v průběhu psaní na cíle a otázky nezapomněla a v analýze a závěru práce je patřičně ilustruje a interpretuje. Širší rámec, jak bylo uvedeno výše, je nejslabší stránkou práce, ale v závěrech práce se do této roviny autorka nepouští, což je zřejmě dobře a současně to neodporuje stanoveným cílům.

2. Formální náležitosti práce (zatrhněte Vaši volbu)

Formální úprava: ~~výborná~~ / **velmi dobrá** / ~~dobrá~~ / ~~nevyhovující~~

Stylistická úroveň: ~~výborná~~ / ~~velmi dobrá~~ / ~~dobrá~~ / ~~nevyhovující~~

Citační úroveň: ~~výborná~~ / ~~velmi dobrá~~ / ~~dobrá~~ / ~~nevyhovující~~

Komentář (vč. kvality grafiky, (ne)přiměřenosti délky práce aj.)

Stejně jako dnes skoro každá absolventská práce, i tato se neobejde bez občasných překlepů či záměn slov (např. promíjí se x promítá se, s. 37 a jinde), občas chybí i citace zdroje, i když evidentně jde o pochybení, nikoliv záměr (s. 38, 4.1.1.). Autorka má velmi dobré předpoklady pro další studium v doktorském studijním programu a vřele ji doporučuji, aby této možnosti využila. Současně ale je třeba připomenout, že pokud pracujeme s terénem nám nepřiliš důvěrným, je třeba věnovat jeho širšímu porozumění věnovat více péče a i času.

3. Souhrn**Celkové zhodnocení práce** (vč. přínosů práce, provázanosti teoretické a analytické části aj.)

Práce je přínosná, věcná, strukturovaná a i přes dílčí nedostatky se domnívám i nadstandardní. Teoretická a analytická část jsou vzájemně provázané, nejsou to autonomní a nesourodé celky a autorka prokázala i schopnost udržet relativně jednoznačnou linii v průběhu celé práce, což velmi oceňuji. Proto práci určitě doporučuji k obhajobě.

Předloženou práci **doporučuji / nedoporučuji** k obhajobě. (zatrhněte Vaši volbu)

Otázky k obhajobě

1. Politika jedné Číny a politika ROC – v práci pracujete s tímto pojmem pouze jako s politikou ČLR, avšak již se k němu nevyjadřujete z pozice Taiwanu – můžete srovnat, jaký je postoj k politice jedné Číny na Taiwanu? A také je zavádějící Vaše práce s dichotomií Čína-Taiwan. Uveďte prosím na pravou míru, jaký vztah mezi sebou tyto dva pojmy mají?
2. V kapitole Zájem o občanství autorka správně uvádí, že není o občanství zájem, protože dvojí občanství se neumožňuje. Nicméně v souvislosti s tím mám metodologický dotaz, v případě, že by autorka měla takového respondenta, patřil by do vymezeného vzorku? Je etnický Čech, který je občanem Taiwanu, Čechem, který žije na Taiwanu nebo Taiwanec českého původu a jak by si autorka v takovém případě definovala výzkumný vzorek?

Datum: 13. 6. 2020 Praha

Autor posudku: PhDr. Adam Horálek, Ph.D.

Podpis: